

## ABIKS PEDAGOOGILISE ERIHARIDUSETA ÕPETAJALE

USA-s tegutseb ulatuslik Berlitz'i keeltekoolide võrk. Need koolid lähtuvad teatavasti viisist kuidas õpib kõnelema laps. Neis kasutatav meetod ja õppevahendid on viimistletud aastakümnete-pikkuses tegelikus töös.

Ehk leidub Berlitz'i meetodis mõndagi, mis võiks olla kasulik teada eesti koolide (täienduskoolide) õppejõududel, kellel pole õnne olnud omandada pedagoogilist eirharidust. Allpool on toodud see meetod tõlkes.

## BERLITZ'I ÕPETAJA

1. Ei tõlgi kunagi.
2. Õpetab pantomiimi <sup>x)</sup> ja kontrasti abil.
3. Nõuab vastuseid täislausetes.
4. Meisterdab teksti; memoreerib tüüpsõnad.
5. Ei loe kunagi õppeülesannet enne põhjalikku harjutamist.
6. Laseb õpilast lugeda mitte enam kui kaks või kolm rida ühekorraga ja poetab vahele rohkesti vastavaid küsimusi.
7. Annab õpilasele võimaluse avastada reegleid praktiliste näidete abil; hoidub vormilisest grammatikast kuni õpilane oskab keelt soravalt.
8. Ei pea kunagi loengut: jätab õpilase teha vähemalt 50 % kõnelusest.
9. Esitab õpilasele ainult sõrased küsimusi, mida õpilane on vastamiseks ette valmistanud.
10. Mitmekesistab küsimusi ja näiteid, et vältida monotoonsust. Kasutab näitlikkust.
11. Teeb positiivseid parandusi, jätkates neid harjutusega; kunagi ei matki õpilase vigu.
12. Laiendab tekstiraamatut otstarbekohasuse piirides; kunagi ei arutle moraali, religiooni ega poliitikat.
13. Treenib õpilast esitama palveid ja küsimusi ning andma korraldusi.



14. Algab ja lõpetab iga tundi 5 kuni 10 minutilise tagasivaatega.
  15. Kasutab seinatahvlit säästlikult: mis iganes nõuab kirjutamist üle paari sekundi, on juba liiga palju.
  16. Kontrollib õpilase teadmisi teda küsitledes: kunagi ei küsi "Kas said (-te) aru?"
  17. Kunagi ei jää istuma terve tunni jooksul; demonstreerib mõisteid, mis võimalik; osutab huvi ja elevust.
  18. Kõneleb selgesti ja paraja tempoga, ent ilma kisenduseta.
  19. Ei õpeta sõnavarast enam kui kaks või kolm uut sõna ühekorraga, ent harjutab neid põhjalikult.
  20. Laseb õpilasi vastata individuaalselt, mitte kooris.
  21. Jätab vähehaaval kõrvale "ise-vastavad" küsimused. Kasutab küsimusi: "Kuidas?", "Mis?", "Millal?", "Kus?", "Kes?", "Milline?", "Mispärast?"
  22. Ei paranda kunagi õpilase kodutööd; kasutab üksnes järgnevaid sümbole:
    - A. Kriipsutab alla vead sirge joonega.
    - B. Kriipsutab alla vigase lauseehituse loogelise joonega.
    - C. Osutab vahelejätetu konksuga (Λ).
- x) Pantomiim - tumm ehk tekstita näidend. Kasutatakse rohkesti pilte ilma seletava tekstita.

Inglise keelest tõlkinud

Aleksander J. Leinjärv

25. veebruaril 1967.